

Fővárosi Ítéltábla
2. Kf. 27. 224/2009/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Horváth - Dr. Jakab Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Horváth György ügyvéd) által képviselt Update Magyarország Zrt. (Szentendre) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd (Budapest) által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) - hiv. szám: Vj-80/2007.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. évi március hó 3. napján kelt 11.K.30.734/2008/8. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A felperesi jogelőd (a továbbiakban: felperes) által kiadott „Norbi Update -minden, amit a fogyasztásról tudok” című könyv a borítójának elő- és hátsó lapján, illetőleg az első oldalon a „tudományos alátámasztott” szlogennel népszerűsítette az Update életmódszert.

Az alperes annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a felperessel - és ezzel egyidejűleg más vállalkozásokkal - szemben, hogy megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit, valamint a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) előírásait, amikor a „tudományosan alátámasztott” szlogennel reklámozta könyvét.

Az alperes eljárása eredményeként a 2008. január 10. napján kelt Vj-80/2007/105. számú határozatában- az eljárás alá vont vállalkozásokat érintően több más jogsértés mellett - megállapította, hogy a felperes a Tpt. 8. §-ának (1) bekezdésébe és (2) bekezdés a) pontjába ütközően a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor az általa 2007-ben kiadott, „Norbi Update - Minden, amit a fogyasztásról tudok” című könyvben tett közlések arról tájékoztatták a fogyasztókat, hogy az „Update” életmódrendszer „tudományosan alátámasztott”. Ezért e magatartás folytatását megtiltotta és 1.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest. Egyebekben az eljárást megszüntette. Indokolása szerint a fogyasztókhoz eljuttatott információk valóságtartalmát minden esetben a közreadójának kell igazolnia [ez következik a Grtv. 17. §-ának (3) bekezdéséből is], amely követelménynek a felperes nem tett eleget, mert nem rendelkezett olyan egyértelmű tudományos vizsgálati eredménnyel, amely állításának tényszerűségét és valóságtartalmát bizonyította volna. A határozata 80. pontjában rögzítette a tudományos alátámasztottság hiányát igazoló bizonyítékokat. Ezen túlmenően értékelte a felperes részéről a versenyfelügyeleti eljárásban előadottakat, és a felperesi megbízásból készített nyelvész-szakértői szakvéleményben írtakat. A Tpt. 9. §-ában foglaltakra utalással kiemelte, hogy a felperes által közzé tett tájékoztatás nem a tudomány képviselőit, nem a nyelvészeket célozta meg, hanem a laikus fogyasztókat, akik a köznyelvben használatos „tudományosan alátámasztott” és „tudományosan bizonyított” hasonló jelentés tartalmú kifejezéseket fogalmilag nem különböztetik meg. A bírság összegének megállapításakor a verseny veszélyeztetettségének körében figyelembe vette a jogsértő magatartás tanúsításának időtartamát, a reklámozási tevékenység kiterjedt voltát és a jogsértő állítást tartalmazó reklámokkal elért fogyasztók széles körét, továbbá a könyv forgalmazása körében a jogsértő magatartás piaci hatását.

A felperes keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a terhére rótt jogkövetkezmények mellőzését kérte az alperesi határozat megváltoztatásával. Másodlagos kérelme az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére irányult azzal, hogy a bíróság szükség esetén a versenyhatóságot kötelezze új eljárás lefolytatására. Hangsúlyozta, hogy a könyv feliratozásakor állításával nem közvetítette a fogyasztók felé az életmódrendszer tudományosan bizonyított voltát. Az alperes tévesen határozta meg eljárása irányát, ugyanis „a tudományosan megalapozott” és a „tudományosan bizonyított” fogalmakat nem különböztette meg. Ezért a bizonyítékok értékelése és az ebből levont következtetései nem helytállóak, mert a „tudományos bizonyítottságra” vonatkozó határozati megállapítások az ügy eldöntése szempontjából nem relevánsak. Állította, hogy a „tudományosan alátámasztott” és a „tudományosan bizonyított” kifejezések nem azonosíthatók. A különbség abban áll, hogy a „tudományosan alátámasztott” kifejezés azt üzeni az ésszerű fogyasztónak, hogy az adott kérdésben tudományos vizsgálatok történtek, míg a „tudományosan bizonyított” kifejezés ennél tágabb és azt jelenti, hogy a tudományos vizsgálatok

megtörténtek és azok le is zárultak. Ezt támasztja alá a benyújtott nyelvészszakértői vélemény.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, mivel a felperesi közlés valóságátartalma a Tpvt. 9.§-a szerinti értelmezés alapján nem nyert igazolást, mert a felperes nem tett eleget az általa a fogyasztókkal közölt állítás valóságnak való megfelelése kapcsán őt terhelő bizonyítási kötelezettségének. Reklámozási tevékenysége során a felperes megsértette a Tpvt. 8. §-ának (1) bekezdésében és (2) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezéseket. Megállapította, hogy az alperes a tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettségének eleget téve folytatta le az eljárását és valamennyi, az ügy eldöntése szempontjából relevanciával bíró tény és körülményt feltárt, határozatában részletesen elemezte a jogsértés mibenlétét és megvalósulását.

A felperes fellebbezésében fenntartotta a versenyhatósági eljárásban és az elsőfokú eljárásban előadottakat, és az elsőfokú bíróság ítéletének és az alperesi határozatnak a hatályon kívül helyezését arra hivatkozással kérte, hogy vizsgált közlése nem volt valótlan tartalmú, az a fogyasztók választását tisztességtelenül nem befolyásolta. Hangsúlyozta, hogy az „alátámasztott” és a „bizonyított” szavak jelentésstartalma közötti különbség a laikus fogyasztó számára is egyértelmű. Az alperesnek vizsgálata során figyelemmel kellett volna lennie a szövegkörnyezetre, az információk összehátására, a kifejezést ténylegesen magyarázó egész könyvre, illetve az ésszerűen eljáró fogyasztói körre is. Véleménye szerint az alperes a tényállás tisztázása során az ügy megítélésénél fontos tényeket nem tárta fel, aminek következtében határozatának indokolása is hiányos.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. §-ának (3) bekezdése alapján a felperes fellebbezése és az alperesi ellenkérelem korlátai között vizsgálta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ában írtaknak megfelelően eljárva a tényállást feltárta, és a rendelkezésére álló peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg döntését. Teljes körűen értékelte a felperes részéről előadottakat, részletesen kifejtette, hogy miért nem tartotta elfogadhatónak a felperesi érveket, és milyen tényezők figyelembevételével állapította meg, hogy a versenyhatósági határozat megalapozott és jogszerű. A Fővárosi Ítéletábrla egyetértett az elsőfokú bíróság ítéleti érvelésével, így azok megismétlését

szükségtelennek tartotta, mivel a felperes fellebbezésében az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozataihoz képest újat nem adott elő, és az ítélet jogszerűségét megdőntő indokot nem hozott fel.

Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Tpvt. III. fejezetének rendelkezései, összhangban a Grtv. előírásaival a fogyasztói döntés szabadságát védik, amely szükségszerűen kíséri a fogyasztói áruválasztást. A Grtv. 7. §-ának (1) bekezdése a megtévesztő reklám közzétételét, még a Tpvt. 8. §-ának (1) és (2) bekezdése a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas tájékoztatást tilalmazza. Ezen jogszabályi előírások értelmében jogsértés megállapítását eredményezi, ha a reklámozó nem tudja igazolni, hogy reklám állítása a közreadás időpontjában - a rendelkezésére álló adatok alapján - igaz, pontos és a valóságnak megfelelő volt. Ezen követelményeket kielégítően a felperes a Grtv. 17. §-ának (3) bekezdésében és a Pp. 164. §-ában foglaltaknak megfelelően nem tudta bizonyítani állításának (tudományosan alátámasztott) jogszerűségét. Az Update elvek szerinti életmódrendszer érintően a felperes részéről feltárt körülmények nem igazolják, hogy a rendelkezésére álltak volna olyan tudományos, mélyreható, széleskörű kutatási adatok, amelyek a közlés ténytudományosságát, valóságnak való megfelelést bizonyították volna. Mindezek hiányában a felperesi állítás téves képzet kialakulását eredményezhette a fogyasztókban. A fogyasztói megtévesztés megállapíthatóságához nem kell, hogy a tévedésbe ejtés vagy tartás ténylegesen bekövetkezzen, hanem elegendő az arra való objektív alkalmasság fennállása. Az életmódrendszer pozicionáló közlést a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság is megfelelően értelmezte, és e körben helytálló megállapításokat tettek. A felperesi közlés valóságtartalma a Tpvt. 9. §-ában írtak szerinti értelmezés alapján sem nyert igazolást, ugyanis csak a tudományos vizsgálati eredmények birtokában, azok felhasználásával minősíthette volna a felperes tudományosan alátámasztottnak az Update életmód rendszer egészét. A felperes állításával szemben a másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy a köznyelvben a fogyasztók nem tesznek különbséget a „tudományosan alátámasztott” és a „tudományosan bizonyított” kifejezések között, mert ezek azonos jelentéstartalmat hordoznak azt az üzenetet közvetítve, hogy az életmódrendszer tudományos szintű vizsgálatok tárgya volt és ezek eredménye szakmai elfogadottságot mutat. A fogyasztók megtévesztésére alkalmas információk közreadásával a jogsértés megvalósult.

A versenytanács széleskörű vizsgálatot folytatott le, és határozatának 80. pontjában részletesen ismertette az eljárás során beszerzett, az Update rendszer tudományos alátámasztottságának hiányát igazoló bizonyítékait (a Magyar Táplálkozástudományi Társaság és a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének versenyhivatali megkeresésre adott válaszait, a felkért eseti

szakértő szakvéleményében foglaltakat). Ezt meghaladóan a felperes részéről előadottakat is értékelte és a benyújtott nyelvész-szakértői véleményben leírtakat is elemezte. E körben - a felperesi hivatkozással szemben - figyelemmel volt az információk összhatására, a könyv tartalmára és az ésszerűen eljáró laikus fogyasztói körre is. Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla a felperesnek a tényállás, valamint indokolás hiányossága körében tett fellebbezési okfejtését nem tartotta megalapozottnak, mert a felperes pontosan nem határozta meg, hogy a részéről állított hiányosságok „mennyiben” és milyen módon befolyásolták a terhére rótt jogsértéssel összefüggésben feltárt és megállapított, valamint értékelt releváns körülményeket. A felperesnek a terhére rótt jogsértéssel összefüggésben nem volt olyan, és a javára értékelhető okfejtése, ami a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság megállapításainak okszerűségét cáfolná.

A másodfokú bíróság a sikertelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2009. év november hó 12. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s. k. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea s. k. előadó bíró,
dr. Vitál-Eigner Beáta s. k. bíró